



# Pusztaberki Napló

I. Évfolyam I. Szám

2020. Március

## Polgármesteri köszöntő

### Tisztelt Lakosok! Kedves Olvasó!

Örömmre szolgál, hogy a Pusztaberki Napló I. évfolyam I. számában köszönhetem Önöket. A tervünk az, hogy három havonta megjelentetjük, és minden pusztaberki családhoz eljuttatjuk. Szeretném, hogy ez az újság mindig tele legyen tartalommal, és hogy örömmel olvassák, és várják az újabb és újabb megjelenő példányokat. Ehhez várjuk a segítségüket, ötletüket akár egy-egy cikket.

Igen, tudom, hogy a mai modern világban minden megtalálható az interneten, településünknek is van facebook oldala, amit próbálok naprakészen tartani, posztolni minden eseményünkről, de egy kézzel fogható újság számomra más. Úgy gondolom, hogy minden korosztály kedvét fogja benne találni. Fogadják szeretettel!

*Kurisné Nagy Bernadett Erzsébet  
polgármester*

## Önkormányzati Hírek

**2019. október 21-én** tartotta alakuló ülését Pusztaberki Község Önkormányzatának Képviselő-testülete. Az ülésen **Medvegy Irén** a **Helyi Választási Bizottság elnöke** ismertette a választás eredményét. A választás eredménye képpen a **Képviselő-testület tagjai** a kapott szavazatok alapján: **Kuris Gábor, Beluczki Károly, Majoros Tibor, Dohor János**. A Képviselő-testület és a polgármester asszony letette az esküt, aláírták az esküokmányokat, átvették megbízó leveleiket. Ismertetésre került a polgármester programja. Ezt követően titkos szavazással megválasztásra került az alpolgármester, a testület döntése értelmében Pusztaberki község **alpolgármestere Beluczki Károly** lett, aki ilyen minőségben is letette az esküt a jelenlévők előtt. Végezetül az illetmények és költségtérítések megállapítása volt a képviselők utolsó feladata.

**2019. november 19-én** tartott a Képviselő-testület egy rendkívüli testületi ülést, ahol megválasztásra került az Ügyrendi bizottság elnöke és tagjai. Elnök: Dohor János, tagok: Majoros Tibor, Kuris Gábor. Határozat született az Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei

Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás-Társulási tanácsba delegálásról. Delegált tag: Kurisné Nagy Bernadett Erzsébet polgármester, akadályoztatása esetén pedig Beluczki Károly alpolgármester.

**2019. december 5-én** tartotta következő testületi ülését a Képviselő-testület, ahol az önkormányzat Szervezeti és Működési szabályzatának tárgyalása és a rendelet elfogadása történt. Pusztaberki Fejlesztéséért Közalapítvány új elnökének és elnökség tagjainak megválasztására is ezen az ülésen került sor, **elnöknek** választva **Csókáné Szíjártó Tímea, elnökségi tagok Hórasz Rita, Brindza Sándor László**. Tájékoztatás hangzott el a Napraforgó Turista ház lejáró bérleti szerződésével kapcsolatban, a testület úgy döntött, hogy pályázatot ír ki a bérlésre. Tájékoztatás történt az Orvosi rendelő felújításával kapcsolatos pályázatról. A TOP program keretében az „Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése” című – a házi orvosi rendelő felújítása és orvosi eszközök beszerzésére nyújtottunk be pályázatot 25.300.000 Ft összegben.

**2020. január 14-ei** testületi ülésen jóváhagyásra került a Napraforgó Turista ház pályázati felhívása, pályázati feltételei. Elfogadásra került a képviselő testület munkarendje, évi 6 testületi ülés kötelező várhatóan ezeken kívül is tartunk majd testületi üléseket, amelyek nyilvánosak és várjuk az érdeklődőket.

**2020. február 3-án** a képviselő-testület a költségvetés előkészítésével kezdte az ülést, melyen a pénzügyi kolléga nő is jelen volt. A turistaházzal kapcsolatban döntés született, hogy mivel pályázat nem érkezett a felhívásra, így az

Önkormányzat üzemelteti azt.

A Magyar Falu Program – „Vörösharaszti út felújítása” című pályázatra megtörtént az ajánlatkérés kiírás elfogadása a műszaki ellenőri feladatok ellátására és a kivitelezésre egyaránt.

**2020. február 18-ai** testületi ülésen elfogadásra került a 2020. évi költségvetés és a hozzá tartozó rendelet. Elbírálásra a kerültek a Magyar Falu Program – „Vörösharaszti út felújítása” című pályázatra kiírt műszaki ellenőri feladatok ellátására és a kivitelezésre beérkezett ajánlatok.

## **Tájékoztató a korona vírus megelőzését szolgáló intézkedésekről**

### **Tisztelt Lakosok!**

Tájékoztatom Önöket, hogy a vészhelyzetre tekintettel az alábbi intézkedéseket hoztam meg a lakosság egészségének megóvása érdekében.

### **Falugondnoki szolgálat**

A falugondnoki szolgálat személyszállítása határozatlan ideig szünetel. (Ez az intézkedés a bevásárlásokat érinti.)

A Falugondnok csütörtöki és keddi napokon végez bevásárlásokat. Az alapvető és létfenntartáshoz szükséges élelmiszerek, termékek és gyógyszerek beszerzésében segíti a lakosságot. Ezeken a napokon reggel 8: 30 óráig kérjük a szükséges termékek listájának eljuttatását **a Falugondnoknak telefonon: 06 30 555 618, polgármesternek 06 30 850 6555** vagy az [info@pusztaberki.hu](mailto:info@pusztaberki.hu) címre.

### **Szociális étkeztetés**

Igényfelmérést követően lehetőség lesz ebéd rendelésre. Egy adag ebéd ára bruttó: 851 Ft.

Amennyiben valaki igényt tart az étkeztetésre kérem, jelezze az önkormányzat fenti elérhetőségén keresztül.

### **Orvosi ellátás**

Rendelési idő továbbra is kedd és csütörtök: 12:30-13:30

Kérjük önöket, hogy a gyógyszerek felírását telefonon intézzék és csak indokolt esetben jöjjenek személyesen. A gyógyszerkiváltásban és házhoz szállításában, ahogyan eddig is a Falugondnok segít.

### **Idősek ellátása**

A 70. életévüket betöltött személyeket a Kormány arra kéri, hogy lakóhelyüket vagy tartózkodási helyüket ne hagyják el.

Ha a 70. életévét betöltött személy ezt vállalja, és erről az önkormányzatot tájékoztatja, az ellátásáról való gondoskodás a települési önkormányzat polgármesterének feladata.

Kérem, hogy szükség esetén jelezze azt a 06 (30) 860 5565 telefonszámon.

Minden érintetett fel fogunk keresni és felmérjük az igényeket.

### **Egyéb**

A Kormány 46/2020. (III. 16.) Korm. rendelete az többek között az alábbiakról rendelkezik:

- Az ott tartózkodók létszámától függetlenül, az ott foglalkoztatottak kivételével tilos a látogatása a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló törvényben meghatározott ca) közgyűjteménynek, cb) közművelődési intézménynek, cc) közösségi színtérnek. Ezek alapján a Könyvtárunk látogatása határozatlan ideig tilos.

- A zárt helyen vagy a nem zárt helyen tartott zenés, táncos rendezvények működésének biztonságosabbá tételéről szóló 23/2011. (III. 8.) Korm. rendelet szerinti rendszeres zenés, táncos rendezvények helyszínén tartózkodni tilos. Ezek alapján a Majálisunk megrendezéséről a későbbiekben tudunk nyilatkozni.

### Mindezek mellett felhívom, figyelmüket a következő óvintézkedések betartására:

- Mosson kezet rendszeresen és alaposan, legalább 20 másodpercig szappannal és folyóvízzel, vagy tisztítsa meg kezét alkoholos kézfertőtlenítővel!
- Szemhez, szájhoz, archoz ne nyúljon, illetve csak kézmosást követően!
- Szellőztessen rendszeresen!
- Otthonában tisztítsa a gyakran megérintett felületeket rutinszerűen (például: asztalok, ajtókilincsek, villanykapcsolók, fogantyúk, íróasztalok, WC-k, csapok, mosogatók és mobiltelefonok)!
- Kerülje a nagy tömeget, zárt légterű helyiségeket!
- Kerülje az érintkezést betegekkel, aki köhög, tüsszög, lázas – legyen bármilyen okból a betegsége (influenza, bakteriális fertőzés, egyéb)!
- Köhögéskor, tüsszentéskor használjon papírzsebkendőt, amit használat után azonnal dobjon el! Amennyiben erre nincs lehetősége, ne a kezébe köhögjön, illetve tüsszentsen, hanem a behajlított kar könyökhajlatába!
- Csak akkor használjon maszkot, ha légzőszervi tünetei vannak (köhögés, tüsszentés), ezzel védje a környezetében lévőket!

### Tájékozódjon hiteles forrásokból.

- Nemzeti Népegészségügyi Központ honlapja ([www.nnk.gov.hu](http://www.nnk.gov.hu))
- Központi kormányzati koronavírus portál ([www.koronavirus.gov.hu](http://www.koronavirus.gov.hu))
- telefonszám: 06 80 277 455 és 06 80 277 456

Vigyázzunk a saját és mások egészségére!

*Kurisné Nagy Bernadett Erzsébet  
polgármester*

### Tájékoztató súlykorlátozásról

2020. Március 11.-én a Magyar Közút NZrt. a - 22102 számú - településünkön keresztül haladó Kossuth útra kihelyezte a 7,5 t súlykorlátozó táblát kivéve engedéllyel kiegészítő táblával. Ez azt jelenti, hogy 7,5 t meghaladó megengedett legnagyobb össztömegű járművel tilos behajtani;



vagyis ha valaki ennél nagyobb teherbírású tehergépkocsival hoztja a tűzifáját, építőanyagot szállít, arra engedélyt kell kérni a Magyar Közút Nonprofit Zrt.-től, melynek ügyintézésében a Hivatalban segítséget kaphat.

### Felújítás alatti az üdvölő táblák



## Rendezvényeink

**Március elején FŐZŐKLUB** keretében Alagi Zoltán a Tó Wellnes Hotel Bánk séffjével, finom és egészséges ételeket készítettünk. A menü sült paprika krémleves volt tortillával és marinált csirkemell sült zöldségekkel. Igazán finomra sikerült.



**Február végén** elkezdjük a **buszmegálló szépítő projektet** Hórász Rita, Podlovics Zsolt kezdeményezésére, melynek keretében ezek a gyönyörű mozaikok kerülnek majd fel a helyrehozott, felújított Kossuth út-i buszmegállókra. Nagyon örültem a sok szorgos kéznek, akik rakosgatták. A korona vírus járvány miatt kérem, hogy egyelőre várjunk a további képek elkészítésével. Vigyázzunk egymásra!



**Január végén** egy nagyon jó hangulatú **Falusi Disznótort** szerveztünk, a településünkön első alkalommal. A vacsora nagyon finom volt, örülök, hogy ennyien együtt voltunk. A képek önmagukért beszélnek.





A böllérünk Beluczki Károly volt. Idősek fiatalok mind együtt dolgoztak az esti vacsorán.

A 230 kg-os hízó „aki” reggel még Nagyorosziban ébredt föl este már Pusztaberkibe tért nyugovóra, igaz legalább 100 különböző gyomorban.



**2019 November végén, az adventi időszak előtt közösen készítettünk adventi koszorút, ajtódíszot.**





## „ Az nem lehet hogy annyi szív Hiába onta vért...”

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja.

„Március 15-ike volt 1848. Tizedik évfordulója annak a nagy katasztrófának, mellyel a korszellem óriás keze a régi Budapestet a föld színéről eltörölte a jeges árvízzel, hogy helyet csináljon az újan emelkedő dicső főváros számára. Másodszor követelte a korszellem azt a csodát, mely eltörölje a régi korhadtt Magyarországot s alapot teremtsen az új, az Európában számot vető, szabad Magyarországnak”

### Jókai Mór: A márcziusi fiataltság (Visszaemlékezés)

Március a kikelet hava az 1848-49-es szabadságharc kezdetének évfordulója. Kiemelkedő jelentőséggel bír 1848. március 15. megünneplése. Fontos, mert a magyar szívekben mindig magában hordoz egy sajátos szimbolikus jelentéstartalmat: a szabadság, a fejlődés, és a nemzeti tudat érzését. Ennek köszönhetjük gyönyörű himnuszunk keletkezését, zászlónk piros-fehér-zöld színeinek hivatalossá válását, illetve azt, hogy országunk fővárosa Pozsony helyett Budapest, hivatalos nyelve pedig a latin helyett a magyar lett. Büszkéek lehetünk erre a napra. Adózzunk tisztelettel azon honvédekért és emberekért, akik életüket és szabadságukat áldozták fel az országért.

Külön büszkeséggel tölt el, hogy lakóhelyünk Pusztaberkli is dicsekedhet szabadságharcos hőssökkel. **Tersztyánszky Zsigmond** és **Diószeghy Tádé**, maguk is lelkes hívei voltak a forradalmi eszmének. **Tersztyánszky** a Nógrádi Önkéntes Zászlóalj kapitánya, **Diószeghy** pedig főhadnagya lett. **Tersztyánszky Zsigmond** síremléke a mai napig megtalálható a falu temetőjében. A közhonvédek közül **Trnócki Bertalan**, **Sárközi János**, **Barna Mátyás**, **Lehocsa Mihály**, **Torma István** neveit említhetjük.



## A szabadságharc története röviden

### - 1848. március 15.

A bécsi forradalom hírére a pesti fiatalok a cselekvés útjára léptek. Kinyomtatták a Nemzeti dalt és a tizenkét pontot. A Nemzeti Múzeum előtt nagygyűlést tartottak.

### - 1848. március 17.

Batthyány Lajos Magyarország első felelős miniszterelnöke lett.

### - 1848. március 23.

Batthyány miniszterelnöki körlevélben elrendelte a jobbágyfelszabadítást, utólagos állami kárpótlással.

### - 1848. április 11.

V. Ferdinánd szentesítette az új törvényeket. (áprilisi törvények)

### - 1848. július 5.

Ekkor gyűlt össze az első népképviseleti országgyűlés Pesten.

### - 1848. szeptember 29.

A magyar csapatok fővezére, Móga János altábornagy Pákozd térségében legyőzte Jellasich hadseregét. Közben Jellasich tartalék hadoszlopát, amelyet Róth és Philipovics vezettek, Perczel Mór és Görgey Artúr csapatai készítették megadásra Ozoránál.

### - 1848. október 3.

Az udvar elfogadta Batthyány lemondását. Ugyanakkor a törvények ellenére feloszlatta az országgyűlést.

### - 1848. október 6.

A császári hadak főparancsnoka Windischgrätz herceg lett, aki a királytól teljhatalmat kapott a magyar forradalom leverésére.

### - 1848. december 2.

Az udvarban lemondatták V. Ferdinándot, és helyébe Ferenc Józsefet ültették trónra. Az országgyűlés nem ismerte el törvényes királynak Ferenc Józsefet, mivel nem koronázta magát magyar királlyá.

### - 1848 vége

1848 utolsó napjaira világossá vált, hogy a főváros nem tartható. Az országgyűlés úgy döntött, hogy a képviselőházat és a kormányzatot Debrecenbe telepíti át, ami meg is történt. Eközben Erdélyben Bem seregei visszafoglalták Kolozsvárt, majd 1849 elején Marosvásárhelyt.

### - 1849. április 14.

A Függetlenségi Nyilatkozat. A debreceni református Nagytemplomban kimondták a Habsburg-ház történelmünkben második trónfosztását.

### - 1849. június

Betört az országba az orosz Paszkievics herceg 200 ezer fős serege. A császári haderő ezzel egyidőben Haynau tábornagy vezetésével lépett magyar földre.

### - 1849. augusztus 9.

Miután a magyar főereg Dembinski vezényletével Szőreg mellett csatát veszített, a fővezérséget Kossuth Bemre bízta. Bem augusztus 9-én Temesvárnál veszi át a parancsnokságot, ahol a magyar csapatok megütköztek Haynauval. A csatában elfogyott a tüzérség lőszer, Bem megsebesült, így a magyar sereg elvesztette az ütközetet.

### - 1849. augusztus 13.

Kossuth a reménytelen helyzetben lemondott, a haditanács és a kormány Görgeyt teljhatalommal ruházta fel. Augusztus 13-án Görgey Világosnál Paszkievics seregei előtt letette a fegyvert.

### - 1849. október 6.

Haynau parancsára ezen a napon Aradon kivégeztek tizenhárom honvédtábornokot, és ugyanezen a napon Pesten kivégezték Batthyány Lajost is.



„ És annyi balszerencse közt,  
Oly sok vizsály után,  
Mégfogyva bár, de törve nem,  
Él nemzet e hazán.”

Vörösmarty Mihály: Szózat (1836)

Pócs Miklós

## Pusztaberki – az én időmben...

### Beszélgetés Csatai Lászlóné, Aranka néniével

A 85 éves Csatai Lászlóné, Aranka néni egyike a falu legidősebb lakosainak. Idén nyáron már a 86. születésnapját fogja ünnepelni két gyermeke, négy unokája és három dédunokája társaságában, ám még mindig jó egészségnek örvend, friss és serény, napjai aktívan telnek – nem egy fiatal megirigyelheti kifogyhatatlannak tűnő energiáját.

– Itt születtem 1934-ben, Pusztaberkiben – meséli Aranka néni –, abban a házban, ahol most is lakom. Hárman vagyunk testvérek, mindhárman élünk jelenleg is. A férjemék a szomszédunkban laktak, ők ötven voltak testvérek. Akkoriban egy-egy családban nem volt ritka a 6-8 gyermek sem, ezért is volt iskolája Pusztaberkinek. Nekem Blaskó Jolán volt a tanítónőm, az általános iskolát 1948-ban végeztem el. Nagyon hamar kivettük a részünket a ház körüli munkákból is, mindenki olyan feladatot végzett, amivel már meg lehetett bízni. Én már négy éves koromban a libák mellé voltam beosztva, de ahogy idősödtem, utána már a tehenekre kellett vigyáznom.



– Volt a régi „Faluhely”, azt úgy hívták, mert ott volt régen a falu, de nagyon régen, nem is

tudom, mikor. Volt a „Kispusztá”, ahol juhász emberek laktak, volt a „Nagypusztá”, a „Kakaspusztá”, és a „Kormos-pusztá”. Kormos-pusztán volt egy gyönyörű nagy magtár, de azt is lerombolták, minden le van rombolva már. Kispusztáról és Nagypusztáról a berki iskolába jártak a gyerekek, Kakas-pusztáról úgy tudom, hogy nem. Kormos-pusztáról pedig Tereskére jártak iskolába. Volt olyan tél, amikor édesapám a hátán vitt az iskolába, olyan nagy hó volt.

– 1944 december 8-án jöttek be a faluba az oroszok, és az akkoriban „Zsidópartnak” nevezett dombról lőttek be a faluba, hogy kapnak-e visszalövést a németektől, de nem kaptak, mert addigra a németek már túlvonultak rajtunk. A lakosság a homokbányába húzódott, ott bújtak meg, de mi nem mentünk, az én anyám nem ment. Mi gyerekek, az öcsémmel, mert húgom akkor még nem volt, oda mentünk, ahol Árpás Gyuszi bácsiék laktak, mert ott volt egy légópince. Többen ott húzódtunk meg, amíg az oroszok át nem vonultak a falun. Szerencsére a belővések nem okoztak kárt a házakban, nem ment tönkre semmi.

– Édesapámat 1944 tavaszán behívták munkaszolgálatra\*, mivel katonasághoz az egészségi állapota miatt nem felelt meg. Akkor kivitték őket Oroszországba, valami... „Szír-szigetet”\* emlegetett apu, valami „Szír-szigetre”\*. Valami 16.000-en voltak ott foglyok. Azt mondta, hogy volt apály, meg dagály. Mikor apály volt a tengeren, akkor lehetett átmenni száraz lábbal, mikor jött a dagály, olyan víz volt, hogy átmenni nem lehetett. A munkaszolgálatról csak 1945 novemberében tért haza, amikor már vége volt a háborúnak. Hazahozták őket a Nyugati-pályaúdvarrá, és ott engedtek szét mindenkit.



– Én közben 1945 januárjában „hastífuszt”\* kaptam, a szomszéd fiú pedig „fejtífuszt”\*, és bekerültünk a balassagyarmati kórházba, ahonnan én csak márciusban jöhöttem haza, a szomszéd fiú még tovább a kórházban maradt. Édesanyám addig itthon volt egyedül az öcsémmel, el lehet gondolni, hogy mit állt ki az ember. Félték, hogy mi lesz, ha visszajönnek az oroszok. Egy öreg néni jött át hozzánk, hogy anyu ne legyen egyedül, és az ajtó mögé baltát tettek, hogyha bántaná őket valaki, meg tudják magukat védeni. De erre nem került sor.

– Akkor jött az az idő, a háború utáni tavaszban, amikor mindent összesöpörtek és üldözték a parasztságot. A férjem nem akart a téeszbe beállni. Beszolgáltatási kötelezettség volt, az állatokat és a termést elvették. Akinek négy állata volt, abból hármát be kellett adnia. Volt valakinek egy tehene, de azt is oda kellett adni. Aztán jött a rekvirálás, akkor még a padlást is lesöpörték, ami volt, mindent elvittek. Voltak ilyen úgynevezett „pribékek”\*... hogy értsem ezt a szót, azt nem tudom... szóval, ezek jártak házról-házra. Emlékszem, voltak ilyen hármastükrök a házakban, mi is eldugtunk oda két zsák kukoricát, lemorzsolva, de azt is megtalálták és elvitték.

Be kellett szolgáltatni a tojást, a tejet, a disznóhúst, akinek nem volt otthon sajátja, annak meg kellett venni, hogy be tudjon adni, mert különben megbüntették.

Nagyon sokan fel is akasztották magukat akkoriban. Volt, aki nem bírta túlélni, hogy

elvitték a szeretett lovait. Berkiben nem történt ilyesmi, de a környékről több ilyen is hallottam. Az járt jól, aki mindjárt belépett a téeszbe, ami elsőnek alakult, mert az megkapta a jó földeket. Akik kitarítottak, és csak sokára léptek be, azokat hajigálták a rossz földekbe, rétekbe, műveletlen területekbe, hogy hadd túrja a paraszt, ha ezt akarta.

– 1956-ban a faluban nem történtek forradalmi események.

Emlékszem, a nagymama feküdt az ágyon, mert már 82 éves volt és beteges. Jaj, nagymama, mondom, forradalom van Pesten! Jaj, édes lányom, az nagyon nagy dolog a forradalom, mondta ő.

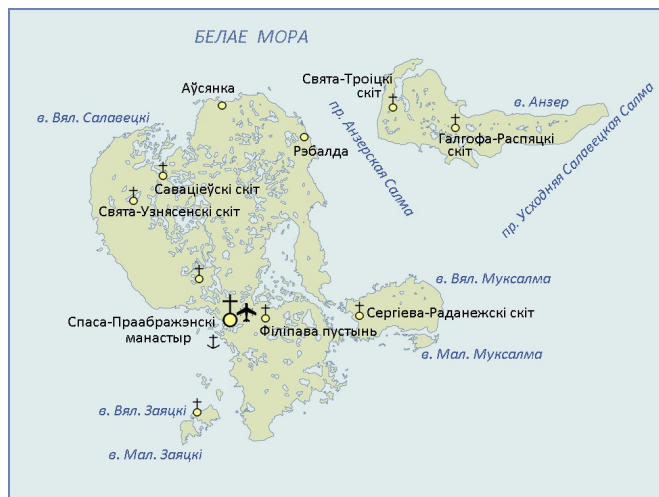
– Jó volt itt régen is, én szeretem az állatokat, szeretem a földet, jó volt. Az kérdezik, hogyan lehetett túlélni ennyi nehézséget? Az idők távlatából az ember, ha visszatekint, lehet, hogy így gondolja. De nekünk akkor nem volt választási lehetőségünk, ilyen volt az élet, ebben kellett élni. Borzasztó sokat kibír egy ember, borzasztó sokat. Nem is hisszük el, hogy mennyit kibírunk. Nagyon sokat, megpróbáltatásokat, mindent, nagyon sokat kibír az ember, míg fiatal. Már mikor idősebb, már akkor belefárad jobban, belefárad a gondolatokba. Egyetértek azzal, hogy ilyen jól még sosem éltünk, mint most. Aki azt mondja, hogy most rossz, az nem tudja, mi az a rossz. Nem tudja, mi volt a rossz.

Nagyon szépen köszönjük a beszélgetést Aranka néninek!

Az újság szerkesztőiként úgy érezzük, hogy a beszélgetésben elhangzott szavak, kifejezések némelyikéhez nem árt némi magyarázatot fűznünk, ezeket a szavakat a szövegben \*-gal jelöltük meg.

**munkaszolgálat\*** – A munkaszolgálati kötelezettséget először a honvédelemről szóló 1939. évi II. törvénycikk szabályozta 1939 március 11-én. A törvény 230 §-a értelmében: „*a katonai szolgálatra végleg alkalmatlannak osztályozott minden magyar állampolgár ifjú egy ízben, három hónapot meg nem haladó időtartamra terjedő, munkatáborokban teljesítendő, közérdekű munkaszolgálatra kötelezhető.*”.

**„Szír-sziget”\*** – Az Aranka néni által elmondottak alapján („*Oroszország, Szír-sziget, 16.000 fogoly, apály-dagály, apálykor át lehetett menni*”) azt tartjuk valószínűsíthetőnek, hogy a Fehér-tenger partján lévő Gulag-szigetcsopotról, azaz a Szoloveckij-szigetéről lehet szó. A „ckij” szótag könnyen rögzülhetett, formálódhatott az emlékekben, akár félrehallás, akár hibás kiejtés miatt is, és „Szír-szigetként” maradt meg. De természetesen ez nem bizonyosság, hanem csak valószínűsítés.



**„hastífusz”\*, „fejtífusz”\*** – „A tífusz betegségnek a laikusok két fajtát különböztetik meg: „hastífusz” és a „fejtífusz”. Az orvostudomány csak egyfajta tífuszt ismer, melynek lényegét az EBERTH és GRAFFKY-féle tífusz-bacillusok okozta fekélyes bélbántalom képezi. A bajnak egyik gyakori tünete, hogy a felszívódott baktériummérgek az agy működését zavarják, s az öntudat fátyolozottságát idézik elő, sőt, deliriumokra, őrjöngésre is vezethetnek. Némely esetben a bélbántalom tünetei uralkodnak, máskor a pszichikus zavarok emelkednek ki. Az első

esetben hastífuszról szokás beszélni. A megkülönböztetés hibás, mert a baj lényege mindenkor egy és ugyanaz. A mendemonda keletkezésének az az alapja, hogy az orvosok az igazi tífuszt hosszú ideig nem tudták megkülönböztetni a *járványos agy- és gerincvelőhártyalobtól*. A két bántalomnak tényleg vannak azonos tünetei, úgy hogy némely esetben ma is nehéz különbséget tenni. Régebbi időben ezt hívták *typhus cerebralisnak*, ami magyarul agytífuszt jelent s önálló betegség voltát nem ismerve fel, az igazi tífusz egyik alakjának tartották”

**Dalmady Zoltán dr.** (1888 (más források szerint 1880)–1934) – *Mendemondák a természettudomány köréből* (1909)

agy- és gerincvelőhártyalob: a mai nevén agyhártyagyulladás

**„pribék”\*** – Az elnyomó hatalom szolgálatában álló, mindenre kapható, mások elvesztésében, kínzásában hidegvérrel közreműködő személy. Elvetemült, aljas ember, áruló, hitszegő.

Szántó Tibor

**Még kis emlék a múltból...**



## Csukás István emlékére (1936–2020)

### Csukás István: A kovács

Mázsás kalapácsod még mindig emelgeted,  
dalolsz közben, mint régen, s az üllő dalol veled,  
hallgatom, míg serceg, pöröl a láng,  
fehérre izzik a vas s szerteröppen a csillagvilág.

Szemem elé teszem kezem, alóla figyelek –  
Segítettem volna, de nem akartad, hogy kovács  
legyek,  
mindig mondtad, azért ütöd, formálsz a vasat,  
hogya felnő, több legyen a fiad...

Gyenge is voltam, mindig csodáltam izmos  
karod,  
tudtam, nem mondhatok ellent, ha te így akarod.  
Most könyvek mellett ülök, bent egy álom sajoj:  
formálnék vasat, izzó tűzön lelket – a fiad  
vagyok!

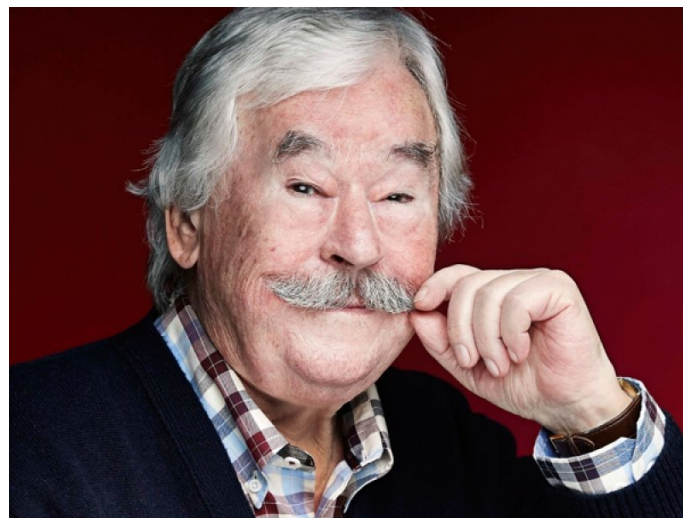
**Csukás István** minden életrajza azzal kezdődik,  
hogy „egy nehéz sorsú kovácsmester fia”, ezért  
úgy gondoltam, érdemes a visszaemlékezést  
ezzel a versével kezdeni.

Itt hagyott bennünket... és már most szürkébb,  
szomorúbb, ridegebb a világ Nélküle.  
Egy utazásra indult szempillái mögött, hogy  
megtalálja gyermekkori álmai üveggolyóját, és  
Neki mostantól örökké tart az a feledhetetlen  
nyár a szigeten...

Meséin derülve, ámulva, nevetve nőttek fel  
generációk – Süsü, Mirr-Murr, a Kiscsacsi, a  
legkisebb Ugrifüles, Pom-Pom és Picur,  
Pintyőke és a cirkusza, a nagy Ho-ho-ho-horgász  
és a Főkukac, Süni és barátai... Kece, Tuka,  
Cseppcsányi, Bádogos, Szinyák és Palánk,  
Bagaméri, az elátkozott fagylaltos, Kisrece, Süle  
és maga Lópici Gáspár, az utca hírmondója.

És hogy kicsoda Pom-Pom? Ismerjük. Igazából  
mindenki ismeri.

Én pedig hiszem, hogy nem is fogjuk  
elfelejteni...



### Csukás István: Hogyan is felejthetném el

Hogyan is felejthetném el,  
milyen ősszel a vérkék rét?  
Csákós számartövis illeg,  
s lapulnak szeder venyigék.

Kanális partján vakond-domb  
talpam rajzát árulkodja,  
ugrál s rekeg, mint rossz kolomp,  
a pojáca kecskebéka.

Vállamon mogyorófabot  
s kóc-horgászfelszerelés ült,  
madzagon törpehal lógott,  
pirultam a dicsőségtől.

Elszorul a szívem, ha látom:  
mezítlábas, eltűnt kölyök  
csavarog a rétre omló  
szelíd látomások között.

Szántó Tibor



## A berki remete

Beszélgetés Pemete Jozefáttal, a „berki remetével”

Hírét vettük, hogy Pusztaberki erdeiben, a barlangoknál, egy bölcs erdei ember, egy remete él, ezért felkerekedtünk, hogy megkeressük.

Szerencsénk volt: borostásan, susogós Adios márkajelzésű melegítőt viselve, kopott, barna színű makkos cipőben sepregetett a barlang előtt. Jöttünkre barátságatlanul tekintett fel elfoglaltságából.

- Jó napot kívánunk! – köszöntöttük illendően. – Ön-e lenne-e ama híres pusztaberki remete? E?
- Pemete vagyok – vakkantotta válaszul. – Pemete, a remete.
- Hát ez valami egészen fantasztikusan remek! Milyen jó, hogy éppen önmagát kerestük!
- Én is azért jöttem ide.
- Ööö... mármint miért?
- Hogy megtaláljam önmagam. Azért.
- Hát ez valami teljesen fenomfatális! Visszavonult ide a város dübörgő zajától, a civilizáció ártalmaitól, hogy itt, a pusztaberki barlangokban meditálva rátaláljon... saját magára! És, ha szabad megkérdeznünk, hogyan bírja itt, az erdőben, elzárva mindentől és mindenkitől?
- Nehezen. Nem is ajánlanám mindenkinek. Ezt az utat csak azok kövessék, akik elég erősek, elszántak, képesek hátrahagyni mindent, hogy itt újra a természet fiaként... vagy lányaként... éljenek.
- Hát ez valami oltárian kolosszális! Mi, községi népek, el sem tudnánk már képzelni magunkat az infrastruktúra nélkül! És mondja csak, nem fél itt az erdőben?
- Nem, van fegyverem.
- Miféle fegyver? Puska? Pisztoly? Kés?
- Nem kérem, szakóca.
- *Szakócaaaa...?! És mit tud elejteni egy szakóccával?*
- Akár egy medvét is. A testem harcra termett, a vadászó-halászó ősember úgy robbant ki a lelkemből, amikor ideköltöztem, hogy magam is elámultam!
- Hát ez valami... *döbbenetesen nagy hülyeség, már megbocsásson!* Mi a fenét tud kezdeni egy szakóccával, ember?!

- Mondom, hogy már majdnem elejtettem egy medvét is!
- Egy medvét.
- Majdnem.
- És miért csak „majdnem”? Talán elmenekült?!?!
- El a beste. A gyáva cenk. Nem mert kiállni velem életre-halálra!
- Mit ne mondjak... ha susogós dzsoggingban egy szakóccával felém rohanna éjszaka az erdőben... hát én is sikítva menekülnék, az biztos.
- Na ugye!
- Egyébként, csak úgy egymás közt... elhiszi magának ezt a hülyeséget valaki?
- Mi az, hogy „hülyeséget”?! Bizonyítani is tudom! Várjon itt!
- Pemete, a berki remete bement a barlangba, és kihozott valamit.
- Tessék! Most már elhiszi?!
- Ez egy... tízdekás, vákuumcsomagolt parizer!
- Na?! Nem semmi! Ugye, hogy ugye?!
- Mi az, hogy „ugye, hogy ugye”?! Ne szórakozzon velem! Mit bizonyítana ez?
- A medve ejtette el, amikor üldöztem!
- A medve.
- Az!
- Elejtette.
- El.
- Mert megijedt magától.
- De meg ám! Ahogy felemeltem a szakóccát, már ordítva dobta el a teszkós szatyrot, úgy menekült!
- Ááááá, állj! Ácsi! Mit is dobott el a medve... *egészen pontosan?!*
- Teszkós szatyrot! Abban volt a parizer. Meg két kiló kenyér. Egy doboz tartós tej. Egy üveg ecetes uborka. És egy üveg rizlingszilváni. Meg egy kefir.
- ...azt az elmeháborodott... Szóval, a medve... „a medve”... éppen jött haza a bevásárlásból, mi?
- Lényeg az: a szakóccával megszereztem az élelmet! Mit egy igazi ősember! A Természet Fia! Harcoltam, vadásztam, és utána összegyűjtöttem, ami kipotyogott! Mint az őseink! Csak egy a baj.
- Szerintem, van itt több is, ember...
- Tudja milyen rohadt nehéz szakóccával kibontani a vákuumcsomagolt parizert?
- Majd mindjárt elmeséli, attól tartok...
- Rohadt nehéz, hát azt megmondhatom! Látja az ujjamat? Tiszta lila! Annyiszor vágtam rá a szakóccával! De nem bírtam kibontani.

Elkeseredésemben meg is ittam az egész üveg rizlingszilvánit. Aztán énekeltem egy keveset... utána másnap délig aludtam a bokor alatt.

– És mégis mit evett?

– A kefir. Meg harapdálom a két kilós kenyeret. A tartós tejet eltettem rosszabb időkre, az uborka mellé.

– Mondja meg, de őszintén, hány napja remetéskedik itt maga?

– Van az már vagy... ugye, tegnap szerda volt... tegnapelőtt meg kedd... van az már három napja is!

– Hááá... háááá... háááárom napjaa?!?!

– Tudom, tudom. Mindenki ezt mondja: hogy ez kész csoda! Ilyet nem bír akárki! De én túlélésre termettem! A természet vad erői nem tudnak legyűrni, mert én olyan, de olyan...

– Na jó, ebből elegendem van. Menjünk vissza a faluba! Mindössze három napja van itt! Mi meg majdnem megénekeltek...

Ekkor egy női hang hallatszott a barlangból.

– Drágám! Gyere! Kezdődik a meccsed!

– Jövök, nyuszifülem! – kiáltott a remete. – Csak még megvárom a pizzafutárt a patak hídjánál! Mi levegő után kapkodtunk.

– Maga... maga... maga... egy nővel van itt?! *Mint... remete...?!*

– Csak nem gondolja, hogy ott hagyom az asszonyt a panelban? – horkantott mérgesen Pemete. – Rá is ráfér a friss levegő, meg a természet lágy öle! Nem vagyok én egy önző hímsoviniszta!

– Drágám! – Hallatszott ismét a női hang a barlangból. – A mosogatógépet még be kell állítanod, és a wifi is egyfolytában vacakol! Így nem tudok fészbukozni!

– Mondtam már, hogy megcsinálom! – vágott vissza mérgesen a remete. – De csak a meccs után!

– Jaj, ne! – sápítozott a nő. – Ha kikap a csapatod, olyan leszel mint egy vadember! Szét fogod verni a routert a szakócéval, előre látom!

– Azt ne mondja – vágtam közbe zavartan –, hogy áram... meg víz... meg tévé is van a barlangban?!

– Már hogyan lenne! – csattant fel a remete. – Azért mert mi Bázarektyéről jöttünk, még nem vagyunk igénytelenek! Két szobabarlang, összkomfort, hideg-meleg víz, denevérhullámú rádióadó, kábeltévé, jacuzzi. A természet fia vagyok, nem csapott homlokú ősember! Így is elég baj, hogy a Tesco házhozszállítója nem talál ide a barlanghoz! A patak hídjától kellett

idehordanom az összes kaját, képzelheti! Mintha a sötét középkorban lennénk!

Erre nem nagyon tudtunk mit mondani. Álltunk leforrázva, mint egy rakás szerencsétlenség.

– És mi még ide jöttünk riportot készíteni... – motyogtam az orrom alá.

Ekkor hangokat hallottunk közeledni a fák közül.

– Esküszöm, drága őrnagymester úr, hogy itt volt! Itt jött egy sötét vadember, aki rámtámadott!

– Nyugodjál le, Jóska fiam! Mindjárt megvizsgáljuk a tényálladékot, ugye, Gyula?

– Meg ám, Béla bátyám! Elkapjuk azt a ganét, akárki legyen is! De... Béla bátyám, nem vagyunk mi itt túl a körzetünkön? Ez már mintha az oroszoké lenne...

– Én vagyok a parncsnok, Gyula! Csak tudom, hogy hol vagyunk, ugye?! Már a rendfokozatomból is kifolyólag, na. Te csak gyere, ne törődjél semmivel!

– Igenis Béla bátyám! Maga után a pokolba is!

– Köszönöm, Gyula! Derék fiú vagy. Előbb-utóbb tizedes leszel, majd meglásd!

– Elvette a szatyoromat, szeretett őrtábornokom! Benne volt az összes vagyonom! Meg az az üveg rizling, amire már két napja kuporgattam! Meg a kefir is, hogy rohadna meg... amikor nélküle állítottam haza, olyat kaptam az asszonytól a moslékkavaróval... ájjájájáj!

– Békesség van, Jóska! Mi itten, mint hatósági közegek...

Ekkor Pemete, a berki remete felragadta a szakócéát a földről, az arca eszelős örületbe torzult, majd felordított.

– *Végetek van, teszkós medvék!!!* – És a közeledők felé kezdett rohanni.

– *Ujujujujjj, ajajajajjj, ottan gyün!!!* Ottan gyün, tábornoköröm! Lőjjék már le, kardozzák le, vagy valami, de izibe!

– Gyere Gyula, ez nem a mi hatáskörünk!

– Hová fut, Béla bátyám?!

– Egy hetem van még a nyugdíjig, nem fog egy elmebeteg egy féltéglával agyonütni az erdőben! Gyere Gyula, ez parancs! Különben sem diszpozicionálunk itten. Ez már túl van minden határon.

– Jövök, Béla bátyám! Most már rájöttem én is, hogy ez nem a mi körzetünk! Majd az oroszok elkínlódnak ezzel az elmebeteggel. A múltkor meg ők hozták át a mi körzetünkbe azt a mutogatóst.

– Aki a prépost hasmenéses öccse volt. Majdnem kiátkoztak miatta az egyházközségből... Ne is emlegesd fel, Gyula!

– Fussunk, instállom, fussunk mert utolér az epres! Vagy a számócás!

– *Nem számócás!!! Szakócaás!!!* – ordította dühösen Pemete, a berki remete. – Szakócás, hogy a fene enne meg tégedet a vákuumcsomagolt parizerreddel együtt!

A csörtetés egyre távolodott... egyre halkult. Mi meg ott álltunk bénán-bambán... mint akikbe villám csapott.

– Gyere... – Böktem meg a kollégámat hosszú csend után. – Menjünk haza. És erről... erről soha ne beszéljünk.

Elindultunk a falu felé, fejünket lehajtva. Mint egy vert sereg.

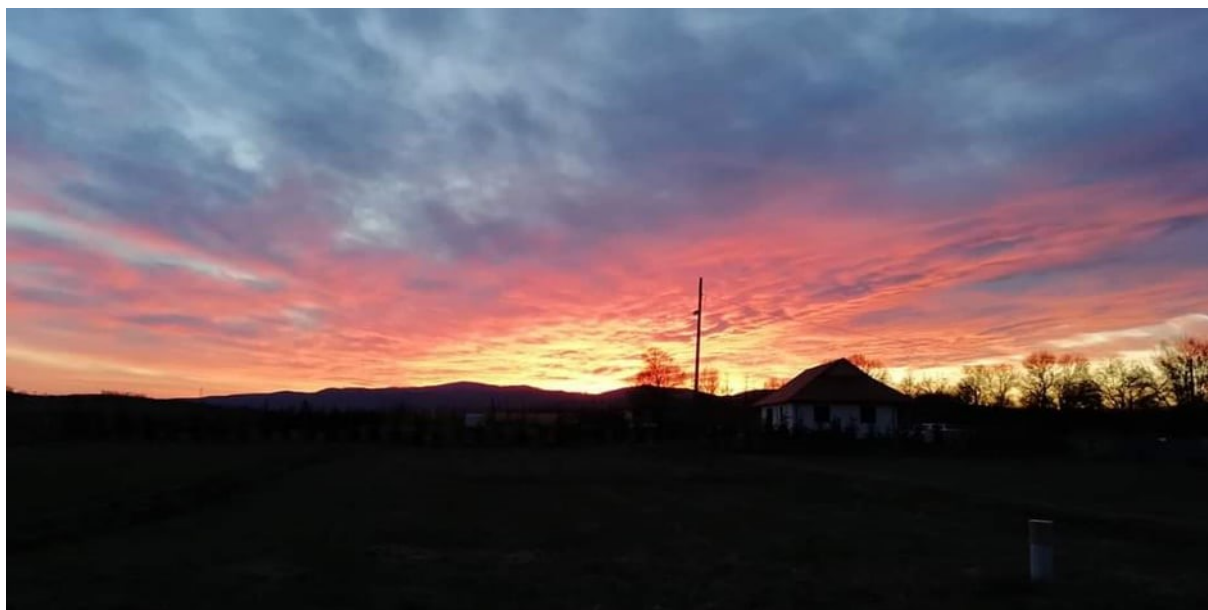
Pedig ha hátranézünk, láthattuk volna, ahogy egy két lábon álló, kábé ötmázsás barnamedve lép ki a fák közül, és a busa fejét rosszallóan csóválva néz utánunk. Majd a tomporára huppan, és jóízűen meghúzza a jobb mancsában tartott tartós tejet.

A bal mancsa ugyanis bele volt szorulva egy uborkás üvegbe.

Szántó Tibor

## **Vörös és gyönyörű naplemente Pusztaberkiben!**

A képet a Nógrád megye (Hír és média oldal) a megye mindennapi életét, szépségeit, különlegességeit bemutató oldal 2020.03.16-án megjelenítette. Köszönjük Bencsis Bettinának a képet.



### **FOTÓPÁLYÁZAT**

Pusztaberki Község Önkormányzata „Életképek Pusztaberkiről” címmel fotópályázatot hirdet.

Pályázni lehet bármilyen a településről készült fotóval, ami akár tágabb értelemben is bele illik a megadott témakörbe. A képeket digitálisan az [info@pusztaberki.hu](mailto:info@pusztaberki.hu) email címre, papír alapon pedig a hivatalba kérjük eljuttatni. Minden pályázó maximum 3 képpel pályázhat.

**Beküldési határidő: 2020.04.29.**

A beérkezett képekből kiállítást szervezünk. (Amennyiben megrendezhető lesz akkor a Majálison!)  
A legjobb képeket díjjazzuk.

## Közérdekű információk

### Pusztaberki Község Önkormányzata

2658 Pusztaberki, Kossuth út 19.

Tel: 06 (35) 592-022

[info@pusztaberki.hu](mailto:info@pusztaberki.hu),

[polgarmester@pusztaberki.hu](mailto:polgarmester@pusztaberki.hu)

Polgármester: Kurisné Nagy Bernadett

Erzsébet Tel.: 06 (30) 860-5565

Hivatalsegéd: Seres Ildikó

Tel.: 06 (30) 469-4173

Falugondnok: Majoros Tibor

Tel.: 06 (30) 367-3313

### Nagyoroszi Közös Önkormányzati

**Hivatal** 2645 Nagyoroszi, Fő út...

Tel.: 06 (35) 574-009

Jegyző: Kapás Ildikó

### Háziorvos

Dr. Kovács János

Orvosi Rendelő, Pusztaberki, Petőfi út 6/B

Rendel: Kedd és Csütörtök 12:30-13:30

Tel.:

### Gyerekorvos

Dr. Kovács Katalin

Orvosi Rendelő, Pusztaberki, Petőfi út 6/B

Rendel: minden páros héten, szerdán

11:30-12:30

Tel.:

### Védőnő

Bakosné Schnéman Edina

Tel.: 06 (30) 456 - 6498

### Orvosi Ügyelet – Rétság Rendelő Int.

Tel.: 06 (35) 350 -561

Minden hétköznap 16.00-tól másnap 8.00-

ig, Hétfégen és ünnepnapokon 8.00-tól

másnap 8.00-ig (szombaton reggel 8.00-

tól hétfő reggel 8.00-ig)

### Fogorvos

dr. El-Hage Ruchdi

Orvosi Rendelő, Nagyoroszi, **Fő út 30.**

Tel.: 06 (35) 374 -374

### Fogorvosi ügyelet - Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

1088 Budapest, Szentkirályi utca 40.

H-P: 20:00 – 07:00

Szo: 08:00 – 13:00; 14:00 – 19:00; 20:00 – 24:00

V: 24:00 – 07:00; 08:00 – 13:00

H: 24:00 – 07:00

### Állatorvos:

Dr. Lukáts Tamás

06-30/499-18-20

### Rétság Rendelő Intézet - Rétsági

kistérségi Egészségfejlesztő Központ

Egészségügyi Szolgáltató Nonprofit Kft.

2651 Rétság, Laktanya út 5.

Központi telefonszám: 35/550-

570; 35/550-585

Előjegyzés a központi telefonszámokon

8.00-tól 15.00-ig.

### Gyógyszertárak:

Szent Ignác Gyógyszertár

Érsekvadkert, Petőfi u. 36.

Tel.: 06 (35) 340-006

BENU Gyógyszertár Rétság Kőhárs

Rétság, József Attila utca 9.

Tel.: 06 (35) 550-046

Calendula Gyógyszertár

Nagyoroszi Szentháromság tér 11/A.

Tel.: (35) 574-024

**Pusztaberki Napló** - Kiadja: Pusztaberki Község Önkormányzata 2658 Pusztaberki, Kossuth út 19.

Szerkesztők: Kurisné Nagy Bernadett Erzsébet, Nagy Mária Anna, Hévei Mihály, Majoros Tibor, Podlovics Zsolt,  
Pócs Miklós, Szántó Tibor

Megjelenik: Negyedévente 100 példányban